

Zarządzenie nr /20
Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 14
im. Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
w Nowym Sączu z dnia
w sprawie: procedury „Niebieskiej karty” w szkole

Procedura „Niebieskiej Karty” w Szkole Podstawowej nr 14 im. Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu

Podstawa prawna:

1. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dn. 1.08.2010r. (Zakłada ona m.in. opracowanie jednolitej procedury działań interwencyjnych prowadzonych przez szkołę i nakłada na placówki oświatowe nowy obowiązek, a mianowicie stosowanie procedury „Niebieskich Kart”.)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Nakłada ono konkretne zadania także na instytucje systemu oświaty.)

OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROCEDURY

Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Szkoła zobowiązana jest do uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec ucznia przemocy w rodzinie. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza **„Niebieska Karta – A”** przez przedstawiciela szkoły w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli to rodzice/ opiekunowie prawni lub faktyczni są osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności psychologa. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz **„Niebieska Karta – B”**. Jeżeli osobą tą jest dziecko,

formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi/opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego gminnego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia wszczęcia procedury. Po przekazaniu „Niebieskiej Karty” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego zostaje podjęta decyzja co do form pomocy i pracy specjalistów bezpośrednio z rodziną. W ramach procedury w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz grupy roboczej wchodzi przedstawiciel oświaty. Do jego zadań – w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie – należy m. in. udzielanie kompleksowych informacji o:

1. możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
2. możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;
4. diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
5. udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi/opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zakończenie procedury następuje w przypadku:

1. ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
2. rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań dokonanego przez Zespół Interdyscyplinarny, który ma obowiązek powiadomić o tym podmioty uczestniczące w procedurze.

Procedura „Niebieskiej Karty” w Szkole Podstawowej nr 14

Procedura Niebieskiej Karty wszczynana jest:

1. po zgłoszeniu przez dziecko bądź członka rodziny o zaistniałej przemocy,
2. jako element długofalowej pracy z rodzicem/rodziną, gdzie występuje problem przemocy.

„Niebieską Kartę” zakłada członek zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej w porozumieniu z dyrektorem szkoły. Decyzja o założeniu „Niebieskiej Karty” poprzedzona jest konsultacjami zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, konsultacjami z zespołem wychowawczym, z dyrektorem szkoły oraz pracownikami instytucji społecznych, tj. MOPS (w miarę możliwości). Przed podjęciem decyzji o założeniu „Niebieskiej Karty”, zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej tworzy mini diagnozę zasobów, potencjałów i rokowań danej rodziny. W bardzo trudnych przypadkach, zgłaszamy sprawę do sądu rodzinnego, bądź równolegle: zakładamy „Niebieską Kartę” i zawiadamiamy sąd rodzinny. Staramy się, żeby uruchamiać procedurę „Niebieskiej Karty” po wykorzystaniu innych możliwych sposobów pracy z rodziną ucznia, np. jeśli regularne spotkania psychologiczne z rodzicem (raz na 2 tyg.) przez okres 2-3 miesięcy (lub inny ustalony okres czasu) nie spowodowały zaprzestania stosowania przemocy rodzica wobec dziecka. Staramy się, żeby procedura „Niebieskiej Karty” była odpowiedzią na problemy rodziny i jej zastosowanie wynikało z planu pracy z daną rodziną, a nie wynikało z przestraszenia lub bezradności w trudnej sytuacji/ lub tylko strachu przed pociągnięciem do odpowiedzialności.

Po uruchomieniu procedury „Niebieskiej Karty”:

1. wyznaczamy osobę odpowiedzialną za pilotowanie realizacji tej procedury - jest to zawsze członek zespołu psychologiczno-pedagogicznego, działający w porozumieniu z dyrektorem szkoły, jednakże wszystkie działania w ramach realizacji procedury omawiane i zatwierdzone są decyzjami zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, tzn. nikt z nas samodzielnie nie podejmuje decyzji istotnych i ważnych, np. o wszczęciu procedury; **zawsze robi to zespół!**
2. zapraszamy rodziców na spotkanie, na którym informujemy o decyzji o uruchomieniu procedury „Niebieskiej Karty”:
  - a. staramy się przekazać rodzicom zamiar, jaki towarzyszy nam przy sięganiu po to rozwiązanie (oczywiście jeśli jest to wtedy możliwe, bo z reguły tym spotkaniom towarzyszą duże emocje/złość rodzica – sprawcy przemocy/preteksy);
  - b. na tym spotkaniu wyrażamy oczekiwanie, że rodzic stosujący przemoc, zaprzestanie natychmiast 3 swoich działań;
  - c. mówimy także, że w Polsce obowiązuje prawny zakaz stosowania przemocy wobec dzieci i że to jest przestępstwo,
3. zapraszamy dziecko – ofiarę/świadka przemocy na indywidualne lub grupowe zajęcia psychologiczne i pedagogiczne na terenie szkoły - ważne jest, by przy tej okazji wytłumaczyć dziecku, co się dzieje; ważne jest, żeby dziecko usłyszało, że nie jest niczemu winne, że przemoc, której doświadcza jest przestępstwem, że praca nad zmianą sytuacji to odpowiedzialność dorosłych; istotne jest, żeby na tyle, na ile jest to możliwe, wynieść komunikację z rodzicami ponad dziecko; żeby wyłączyć ucznia z poczuwania się do odpowiedzialności za toczący się proces, jednocześnie, żeby nie udawać, że nic się nie dzieje; ważne jest, żeby rozmawiać z dzieckiem, jak ono się czuje w tej sytuacji, bo najczęściej czuje się i jedna rozmowa z dzieckiem nie rozwiązuje sprawy,
4. jeśli rodzice są zainteresowani, kierujemy rodzinę do zewnętrznych ośrodków wsparcia terapeutycznego,

5. staramy się ustalić formę kontaktów i współpracy z rodzicem/rodzicami dziecka, np. umawiamy się na regularne spotkania ws. omawiania sytuacji dziecka i rodziny; umawiamy się również na baczność obserwację zachowania i samopoczucia dziecka,
6. pedagog uczestniczy w spotkaniach grupy roboczej powoływanej każdorazowo po uruchomieniu procedury,
7. na spotkaniach grupy roboczej ustalany jest środowiskowy plan pracy z daną rodziną, tzn. ustalamy czym warto, żeby zajął się MOPS, czym szkoła, a czym Policja,
8. ważne jest, żeby pracownik szkoły podzielił się swoimi doświadczeniami w pracy z daną osobą/rodziną, tzn. czy łatwo nawiązać kontakt, czy sprawca przychodzi na umówione spotkania, czy potrafi krytycznie spojrzeć na to, co robi, czy ma motywację do współpracy z instytucjami, itd.,
9. pedagog pozostaje w kontakcie telefonicznym/osobistym z członkami grupy roboczej, żeby badać sytuację rodziny na bieżąco i rozmawiać o ewentualnych zmianach zachodzących w rodzinie bądź braku tych zmian.

Załącznikami do procedury są wzory formularzy Niebieskiej Karty A i B.